

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Cum nu se dă scos ursul din bârlog, țăranul de la munte, strămutat la câmp, și pruncul, dezlipit de la sânul mamei sale, așa nu mă dam eu dus din Humulești în toamna anului 1855, când veni vremea să plec la Socola, după stăruința mamei. Și oare de ce nu m-aș fi dat dus din Humulești, nici în ruptul capului, când mereu îmi spunea mama că pentru folosul meu este aceasta? Iaca de ce nu: drăgăliță Doamne, eram și eu acum holteiu, din păcate! Și lașii, pe care nu-i văzusem niciodată, nu erau aproape de Neamț, ca Fălticeni, de unde, toamna târziu și mai ales prin cășlegile de iarnă, fiind nopțile mari, mă puteam repezi din când în când, pășind-o așa cam pe după toacă, și tot înainte, sara pe lună, cu tovarășii mei la clăci în Humulești, pe unde știam noi, ținând tot o fugă, ca telegarii. [...] De la Neamț la Fălticeni și de la Fălticeni la Neamț era pentru noi atunci o palmă de loc. Dar acum se schimba vorba: o cale scurtă de două poște, de la Fălticeni la Neamț, nu se potrivește c-o întindere de șase poște, lungi și obositoare, de la Iași până la Neamț. [...] Dar, vorba ceea: „Ursul nu joacă de bună voie”. Mort-copt, trebui să fac pe cheful mamei, să plec fără voință și să las ce-mi era drag! Dragu-mi era satul nostru cu Ozana cea frumos curgătoare și limpede ca cristalul, în care se oglindește cu mahnire Cetatea Neamțului de atâtea veacuri! Dragi-mi erau tata și mama, frații și surorile, și băieții satului, tovarășii mei din copilărie, cu cari, în zile geroase de iarnă, mă desfătam pe gheață și la săniuș, iar vara, în zile frumoase de sărbători, cântând și chiuind, cutreieram dumbrăvile și luncile umbroase, prundul cu știoalnelor, țărinile cu holdele, câmpul cu florile și mândrele dealuri, de după cari-mi zâmbeau zorile în zburdalnica vârstă a tinereții! Asemenea, dragi-mi erau șezătorile, clăcile, horile și toate petrecerile din sat, la care luam parte cu cea mai mare însuflețire! De piatră de-ai fi fost, și nu se putea să nu-ți salte inima de bucurie când auzeai, uneori în puterea nopții, pe Mihai scripcariul din Humulești umblând tot satul câte c-o droaie de flăcăi după dânsul și cântând. [...] Și câte și mai câte nu cânta Mihai lăutariul din gură și din scripca sa răsunătoare, și câte alte petreceri pline de veselie nu se făceau pe la noi, de-ți părea tot anul zi de sărbătoare! Vorba unei babe: „Să dea D-zeu tot anul să fie sărbători și numai o zi de lucru, și atunci să fie praznic și nuntă”. Apoi lasă-ți, băiete, satul, cu tot farmecul frumuseților lui, și pasă de te du în loc strein și așa depărtat, dacă te lasă pârda de inimă! Și doar mă și sileam eu, într-o părere, s-o fac a înțelege pe mama că pot să mă bolnăvesc de dorul ei... și să mor printre streini! că vâru-mieu [...] Mogorogea, Gheorghe Trăsnea, Nică Oșlobanu și alții s-au lăsat de învățat și, despre asta, tot mănâncă pâine pe lângă părinții lor. Dar zadarnică trudă! Mama avea alte gânduri; ea îmi pregătea cu îngrijire cele trebuitoare, zicându-mi de la o vreme:

— Ioane, cată să nu dăm cinstea pe rușine și pacea pe gâlceavă!... Ai să pleci unde zic eu. Și Zaharia lui Gâtlan merge cu tine. Luca Moșneagu, megieșul nostru, vă duce cu căruța cu doi cai ca niște zmei. Ia, mai bine, răpezi-te până la el de vezi, gata-i de drum? Că mâne des-dimineată, cu ajutorul Domnului, plecați.

— Nu mă duc, mamă, nu mă duc la Socola, măcar să mă omori! ziceam eu, plângând cu zece rânduri de lacrimi. Mai trăiesc ei oamenii și fără popie.

— Degeaba te mai sclifosești, loane, răspuse mama cu nepăsare! La mine nu se trec acestea... Pare-mi-se că știi tu moarea mea... [...]

Apoi cheamă pe tata și-i zice hotărâtor:

— Spune-i și d-ta băietului, omule, ce se cuvine, ca să-și ieie nădejdea și să-și caute de drum.

— Mai rămâne vorbă despre asta? zise tata posomorât. Are să urmeze cum știm noi, nu cum vrea el, că doar nu-i de capul său. Când m-ar bate numai atâta grijă, măi femeie, ce mi-ar fi? Dar eu mă lupt cu gândul cum să-i port de cheltuială, căci banii nu se culeg de la trunchiu, ca surcelele. Și la iști vro șase, afară de dânsul, dacă rămân acasă, nu li mai trebuie nimica? Dar fiind el cel mai mare, norocul său; trebuie să căutăm a-l zburătăci, căci nu se știu zilele omului! Și poate vreodată să fie și el sprijin pentru iștialați.

Văzând eu că nu-i chip de stat împotriva părinților, începui a mă gândi la pornire, zicând în sine-mi cu amărăciune: „Ce năcaz pe capul meu!” [...]

În sfârșit, ca să nu-mi uit vorba, toată noaptea cea dinainte de plecare, până s-au revărsat zorile, m-am frământat cu gândul, fel și chip, cum aș putea îndupleca pe mama să mă deie mai bine la mânăstire; și tocmai când eram hotărât a spune mamei aceste, iaca și soarele răsare, vestind o zi frumoasă, și Luca Moșneagu [...] se și aude strigând afară: „Gata sunteți? Haidem! că eu vă aștept cu caii înhămați.”. Mama atunci mă și ia răpede-răpede la pornit, fără să am când îi spune de călugărie. Și, scurtă vorbă, ne adunăm, cu rudele lui Zaharia, cu ale mele, în ogradă la moș Luca, sărutăm noi mâna părinților, luându-ne rămas-bun cu ochii înecați în lacrimi și, după ce ne suim în căruță, supărați și plânși, ca vai de noi, Luca Moșneagu, harabagiul nostru, dă biciu cailor [...].

Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*

Textul 2

Erasmus+ este programul UE în domeniul educației, al formării, al tineretului și sportului pentru perioada 2021-2027, care sprijină atât persoanele fizice, cât și organizațiile. [...] Educația, formarea, tineretul și sportul sunt domenii-cheie care ajută cetățenii în dezvoltarea lor personală și profesională. Educația și formarea de înaltă calitate, favorabile incluziunii, precum și învățarea informală și nonformală conferă, în ultimă instanță, tinerilor și participanților de toate vârstele, calificările și competențele necesare pentru participarea lor semnificativă la societatea democratică pentru înțelegerea interculturală și pentru tranziția de succes către piața muncii. Patru priorități generale – incluziunea, transformarea digitală, combaterea schimbărilor climatice și participarea democratică – sunt distribuite egal în toate acțiunile și sectoarele programului Erasmus+ pentru perioada 2021-2027.

Europenii din toate mediile beneficiază de oportunitățile oferite de programul Erasmus+, acestea fiind experiențe care le schimbă cu adevărat viața, având efecte pozitive asupra dezvoltării profesionale, sociale, educaționale și personale. [...]

Programul în cifre

Programul Erasmus a fost lansat în 1987 și a vizat la început doar domeniul învățământului superior. Structura actuală a programului a fost creată în 2014 pentru a include toate programele UE pentru educație, formare, tineret și sport. Este unul dintre programele emblematice ale Comisiei Europene și o poveste de succes încă de la început. Din 1987 și până la sfârșitul anului 2022, numărul participanților la activități de mobilitate a ajuns la 13,7 milioane.

În ceea ce privește mobilitatea transfrontalieră în scopul învățării, anul 2020 și prima jumătate a anului 2021 au reprezentat o perioadă atipică, întrucât numărul participanților la activitățile de mobilitate Erasmus+ a fost afectat de criza sanitară și de izbucnirea pandemiei. Impactul pandemiei de COVID-19 asupra activităților de mobilitate sprijinite de Erasmus+ a fost deosebit de puternic în 2020, înregistrându-se cu aproximativ 60% mai puține activități de mobilitate decât media anilor 2016-2019. În al doilea an al programului actual, peste 1,2 milioane de participanți și-au desfășurat activitatea de mobilitate, având în vedere că programul a început să funcționeze la capacitate normală.

Raport anual privind programul Erasmus+ pe 2022, www.op.europa.eu

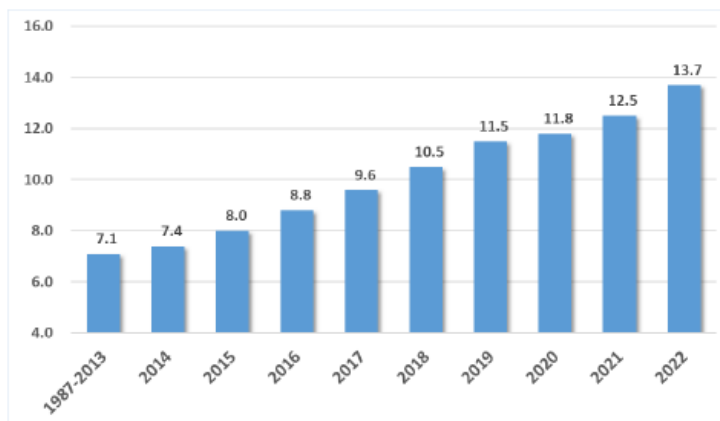

Figura 1 – Perioadele de mobilitate (cumulate) ale programului Erasmus, numărul participanților

A.

1. Completează spațiile libere cu informațiile din textul 1. **2 puncte**

În anul _____, Ion pleacă din satul natal, _____, la școala de la Socola pentru a deveni preot.

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**

Cel care duce băieții cu căruța la Socola este

- a. Gheorghe Trăsnea.
- b. Luca Moșneagu.
- c. Nică Oșlobanu.
- d. Zaharia lui Gâtlan.

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**

Conform graficului, numărul participanților din programul Erasmus a ajuns la 8 milioane în anul

- a. 2014.
- b. 2015.
- c. 2017.
- d. 2022.

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**

În anii '90, programul Erasmus era destinat persoanelor din învățământul

- a. preșcolar.
- b. primar.
- c. gimnazial.
- d. superior.

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a marca dacă acesta este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Imaginea Cetății Neamțului se reflectă în apa Ozanei.		
Mama este indecisă în privința plecării fiului ei la școală.		
Distanța dintre Neamț și Iași este mai mică decât distanța de la Neamț la Fălticeni.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
O prioritate a programului Erasmus+ este combaterea schimbărilor climatice.		
Figura 1 reprezintă evoluția numărului de participanți la Erasmus între anii 1987 și 2024.		
La programul Erasmus+ pot participa doar tinerii.		

B.

1. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Sunt corect despărțite în silabe ambele cuvinte din seria:
- vârs-te-le; pe-ri-oa-dă.
 - vâr-ste-le; pe-ri-oa-dă.
 - vârs-te-le; pe-rioa-dă.
 - vâr-ste-le; pe-rioa-dă.

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Cuvintele subliniate în secvența „Dragu-mi era satul nostru cu Ozana cea frumos (1) curgătoare (2) și limpede ca cristalul” s-au format prin:
- derivare (1), derivare (2).
 - derivare (1), conversiune (2).
 - conversiune (1), derivare (2).
 - conversiune (1), conversiune (2).

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Seria care cuprinde formele corecte de plural pentru sensul din text al următoarelor cuvinte subliniate: „țarinile cu holdele, câmpul cu florile și mândrele dealuri” și „Raport anual privind programul Erasmus+ pe 2022” este:
- câmpii, raporturi.
 - câmpuri, raporturi.
 - câmpiile, rapoarte.
 - câmpurile, rapoarte.

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Sensul secvenței subliniate în enunțul „Spune-i și d-ta băiatului, omule, ce se cuvine, ca să-și ia nădejdea și să-și caute de drum” este:
- să nu-și piardă credința.
 - să primească ajutor.
 - să renunțe la speranță.
 - să spered în continuare.

5. Selectează, din fragmentul următor, trei forme verbale nepersonale diferite, pe care le vei preciza: „și tocmai când eram hotărât a spune mamei aceste, iaca și soarele răsare, vestind o zi frumoasă, și Luca Moșneagu [...] se și aude strigând afară: «Gata sunteți? Haidem! că eu vă aștept cu caii înhămați.» Mama atunci mă și ia răpede-răpede la pornit, fără să am când îi spune de călugărie.” **6 puncte**

Verbul	Precizarea formei verbale nepersonale

6. Alcătuieste o propoziție afirmativă, în care substantivul „minte” să fie complement direct (1) și o propoziție negativă, în care adverbul „măine” să fie atribut (2). **6 puncte**

(1)

(2)

7. Transcrie propozițiile subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: „Dar eu mă lupt cu gândul cum să-i port de cheltuială, căci banii nu se culeg de la trunchiu, ca surcelele.” **6 puncte**

8. Rescrie corect mesajul de mai jos, preluat din comentariul unui participant la o activitate Erasmus. **6 puncte**

Prefer mai bine să discutăm despre cele peste douăzeci și două mii de activități organizate în ultimele decenii pentru tinerii Europeni, solitari cu cei afectați de schimbările climatice. Vorbim, așadar, decât de un procent de 60% din totalul activităților.

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2024 – 2025
Limba și literatura română
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Model

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I (70 de puncte)

A.

1. Câte 1 punct pentru completarea cu informațiile solicitate din textul 1 (*1855, Humulești*)
2 x 1 punct = 2 puncte
2. Încercuirea literei corespunzătoare răspunsului corect: **b** **2 puncte**
3. Încercuirea literei corespunzătoare răspunsului corect: **b** **2 puncte**
4. Încercuirea literei corespunzătoare răspunsului corect: **d** **2 puncte**
5. Câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect; notarea a două variante de răspuns pentru un enunț – 0 puncte
6 x 1 punct = 6 puncte

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Imaginea Cetății Neamțului se reflectă în apa Ozanei.	x	
Mama este indecisă în privința plecării fiului ei la școală.		x
Distanța dintre Neamț și Iași este mai mică decât distanța de la Neamț la Fălticeni.		x

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
O prioritate a programului Erasmus+ este combaterea schimbărilor climatice.	x	
Figura 1 reprezintă evoluția numărului de participanți la Erasmus între anii 1987 și 2024.		x
La programul Erasmus+ pot participa doar tinerii.		x

6. Precizarea oricărei trăsături identificate în fragmentul dat (de exemplu: *înțelept/înțelepciune; responsabil/responsabilitate; ferm* etc.) și a mijlocului de caracterizare (de exemplu: *caracterizare indirectă, prin relația cu alte personaje/prin fapte/atitudini/comportament* etc.), ilustrat cu o secvență relevantă (de exemplu: „Dar eu mă lupt cu gândul cum să-i port de cheltuială, căci banii nu se culeg de la trunchiu, ca surcelele” etc.) **6 puncte**

– precizarea trăsăturii – 2 puncte

– precizarea completă a mijlocului de caracterizare – 1 punct

– ilustrarea mijlocului de caracterizare cu o secvență – 1 punct

– respectarea normelor de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct

– încadrarea în numărul de enunțuri indicat – 1 punct

7. Prezentarea unei diferențe de limbaj între cele două texte (de exemplu: *în primul text – limbaj popular, limbaj expresiv; în al doilea text – limbaj specializat, utilizarea termenilor științifici* etc.) **6 puncte**

– precizarea oricărei diferențe de limbaj – 2 puncte

– câte 1 punct pentru prezentarea unei trăsături a limbajului utilizat în fiecare text (prezentare adecvată, prin valorificarea unei secvențe relevante din text – 1 punct; încercare de prezentare – 0 puncte) – 2 x 1 punct = 2 puncte

– respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct

– respectarea numărului minim de cuvinte indicat – 1 punct

- 8. Justificarea răspunsului la întrebarea dată** **6 puncte**
- menționarea răspunsului la întrebarea dată – 1 punct
 - justificarea răspunsului menționat, prin referire la una dintre emoțiile prezente în text (justificare adecvată – 1 punct; încercare de justificare – 0 puncte) – 1 punct
 - valorificarea textului indicat (valorificare adecvată – 2 puncte; încercare de valorificare – 1 punct; lipsa valorificării – 0 puncte) – 2 puncte
 - respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
 - încadrarea în numărul de cuvinte indicat – 1 punct

- 9. Asocierea fragmentului din „Amintiri din copilărie” de Ion Creangă cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prin prezentarea unei valori comune (de exemplu: familia/educația/tradițiile etc.)** **6 puncte**
- numirea unei valori identificate în textul dat – 1 punct
 - precizarea titlului și a autorului unui text literar (din literatura română sau din literatura universală) asociat textului dat, pe baza valorii identificate – 1 punct
 - prezentarea valorii comune, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text (prezentare adecvată – 2 puncte; încercare de prezentare sau referire la un singur text – 1 punct; lipsa de prezentare – 0 puncte) – 2 puncte
 - respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
 - încadrarea în numărul de cuvinte indicat – 1 punct

Notă! Nu este obligatorie citarea în valorificarea secvențelor.

B.

- 1. Încercuirea literei corespunzătoare răspunsului corect: b** **2 puncte**
- 2. Încercuirea literei corespunzătoare răspunsului corect: c** **2 puncte**
- 3. Încercuirea literei corespunzătoare răspunsului corect: d** **2 puncte**
- 4. Încercuirea literei corespunzătoare răspunsului corect: c** **2 puncte**
- 5. Selectarea din fragmentul dat a oricăror trei forme verbale nepersonale diferite (de exemplu: „a spune” – *infinitiv*, „vestind” – *gerunziu*, „la pornit” – *supin* etc.)** **6 puncte**
- câte 1 punct pentru selectarea oricărui verb – 3 x 1 punct = 3 puncte
 - câte 1 punct pentru menționarea formei verbale nepersonale, conform cerinței – 3 x 1 punct = 3 puncte
- 6. Alcătuirea unei propoziții afirmative, în care substantivul „minte” să fie complement direct (de exemplu: *Andrei are o minte sclipitoare*. etc.) și a unei propoziții negative, în care adverbul „măine” să fie atribut (de exemplu: *Nu am emoții pentru testul de mâine*. etc.)** **6 puncte**
- câte 1 punct pentru alcătuirea fiecărui tip de propoziție cerut – 2 x 1 punct = 2 puncte
 - câte 1 punct pentru respectarea funcției sintactice indicate – 2 x 1 punct = 2 puncte
 - câte 1 punct pentru respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei în fiecare propoziție (0 greșeli – 1 punct; 1 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 2 x 1 punct = 2 puncte
- 7. Transcrierea propozițiilor subordonate din fraza dată, cu precizarea felului acestora („cum să-i port de cheltuială” – *atributivă*; „căci banii nu se culeg de la trunchiu, ca surcelele” – *circumstanțială de cauză*)** **6 puncte**
- câte 1 punct pentru transcrierea corectă a fiecărei propoziții subordonate – 2 x 1 punct = 2 puncte
 - câte 2 puncte pentru precizarea felului fiecărei propoziții subordonate transcrise – 2 x 2 puncte = 4 puncte

- 8. Rescrierea corectă a mesajului dat (de exemplu: *Prefer să discutăm despre cele peste douăzeci și două de mii de activități organizate în ultimele decenii pentru tinerii europeni, solidari cu cei afectați de schimbările climatice. Vorbim, așadar, doar de 60% din totalul activităților*.): 0 greșeli – 6 puncte; 1 greșeală – 5 puncte; 2 greșeli – 4 puncte; 3 greșeli – 3 puncte; 4 greșeli – 2 puncte; 5 greșeli – 1 punct; 6 sau mai multe greșeli – 0 puncte** **6 puncte**

Notă! În evaluarea răspunsului se va ține cont de scrierea corectă a mesajului dat, întrucât în rescrierea acestuia elevul poate face și alte greșeli.

Subiectul al II-lea

20 de puncte

Conținutul compunerii – 12 puncte

- formularea opiniei **2 puncte**
- câte 3 puncte pentru prezentarea a două argumente care să susțină opinia formulată
2 x 3 puncte = 6 puncte
 - câte 1 punct pentru enunțarea fiecărui argument – 2 x 1 punct = 2 puncte
 - câte 1 punct pentru dezvoltarea fiecărui argument – 2 x 1 punct = 2 puncte
 - câte 1 punct pentru valorificarea textului indicat și a unei experiențe personale/de lectură – 2 x 1 punct = 2 puncte
- enunțarea unei concluzii adecvate **2 puncte**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct; lipsa conectorilor – 0 puncte **2 puncte**

Redactarea compunerii – 8 puncte

- marcarea corectă a paragrafelor **1 punct**
- coerența textului: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- proprietatea termenilor folosiți: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- corectitudinea gramaticală: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- claritatea exprimării ideilor: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- ortografia: 0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte **1 punct**
- respectarea normelor de punctuație: 0 – 2 greșeli – 1 punct; 3 sau mai multe greșeli – 0 puncte **1 punct**
- lizibilitatea **1 punct**

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.